

Zakon o istraživanju, uređenju i održavanju vojnih groblja, groblja žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja

Članak 1.

I. OPĆE ODREDBE

Ovim se Zakonom, sukladno međunarodnom humanitarnom pravu i sukladno načelima i pravilima o postupanju s mrtvima, predviđenima u odredbama Ženevskih konvencija, od 12. kolovoza 1949. i u Dopunskim protokolima, od 8. lipnja 1977., o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba, sukladno Rezoluciji 1481 o međunarodnoj osudi zločina totalitarnih komunističkih poredaka (režima), koju je Parlamentarna skupština Vijeća Europe usvojila 25. siječnja 2006., sukladno Rezoluciji Europskog parlamenta, od 2. travnja 2009., o europskoj savjesti i totalitarizmu, i sukladno stajalištu Republike Hrvatske da vojne i civilne osobe koje su zbog ratnog djelovanja u Drugom svjetskom ratu i zbog djelovanja u poslijeratnom razdoblju izgubile život, imaju pravo na dostojno vječno počivalište, uređuju pitanja od značenja za:

- istraživanje, uređenje i dostojno trajno održavanje grobova žrtava poslijeratnog razdoblja te vođenje evidencije pojedinačnih i masovnih grobova žrtava poslijeratnog razdoblja i utvrđenog broja posmrtnih ostataka u njima,
- premještanje i dostojno zbrinjavanje posmrtnih ostataka žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja, kad je to u javnom interesu ili ako su posmrtni ostaci pronađeni prilikom infrastrukturnih, urbanističkih ili drugih radova, te njihovo evidentiranje,
- trajno održavanje vojnih groblja te groblja civilnih žrtava rata i žrtava poslijeratnog razdoblja.

Članak 2.

(1) U smislu ovoga Zakona pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:

- »žrtve Drugog svjetskog rata« su žrtve iz razdoblja Drugog svjetskog rata ili umrle uslijed rata te civilne žrtve političkog i genocidnog terora u razdoblju od 6. travnja 1941. do 9. svibnja 1945.,
- »žrtve poslijeratnog razdoblja« su osobe koje su smrtno stradale u oružanim sukobima nakon 9. svibnja 1945., te žrtve stradale od strane komunističkog režima na području Republike Hrvatske i u inozemstvu, uključujući ubijene osobe u izvansudskim egzekucijama, zlostavljanjem u zatvorima ili zarobljeništvu, terorističkim i gerilskim napadima, kao i atentatima, uslijed neslaganja s politikom i političkim uređenjem tadašnje države,
- »vojna groblja« su groblja i grobovi vojnika poginulih u Drugom svjetskom ratu ili umrlih uslijed rata na području Republike Hrvatske, kao i groblja i grobovi poginulih i umrlih interniraca, pripadnika stranih oružanih sila, političkih i ratnih zarobljenika na području Republike Hrvatske u Prvom i Drugom svjetskom ratu,
- »vojna groblja u inozemstvu« su groblja i grobovi vojnika s područja Republike Hrvatske, poginulih u Drugom svjetskom ratu ili umrlih u Drugom svjetskom ratu u inozemstvu, kao i groblja i grobovi osoba koje su s područja Republike Hrvatske u Drugom svjetskom ratu bile prisilno deportirane u logore, u egzil, na prisilni rad ili su prisilno mobilizirane u strane vojske i slično, zbog čega su poginuli ili umrli u inozemstvu u Drugom svjetskom ratu,

- »groblje žrtava rata« su groblja i grobovi osoba civila žrtava iz razdoblja Drugog svjetskog rata ili umrlih uslijed rata te političkog i genocidnog terora u razdoblju od 6. travnja 1941. do 9. svibnja 1945. na području Republike Hrvatske,
- »groblje žrtava poslijeratnog razdoblja« su groblja i grobovi osoba koje su smrtno stradale u oružanim sukobima nakon 9. svibnja 1945. te žrtava komunističkog režima na području Republike Hrvatske i u inozemstvu, uključujući ubijene osobe u izvansudskim egzekucijama, zlostavljanjem u zatvorima ili zarobljeništvu, terorističkim i gerilskim napadima, kao i atentatima uslijed neslaganja s politikom i političkim uređenjem tadašnje države,
- »groblja i grobovi« su groblja, grobovi, spomenici-kosturnice, nadgrobni spomenici i druga nadgrobna spomen-obilježja vojnika, smrtno stradalih u Drugom svjetskom ratu, smrtno stradalih pripadnika stranih oružanih sila u Drugom svjetskom ratu te civilnih žrtava iz Drugog svjetskog rata i žrtava poslijeratnog razdoblja,
- »uređenje groblja« je određivanje granica groblja i postavljanje ili obnavljanje spomenika te poduzimanje daljnjih mjera koje uključuju promjene na području označavanja i gradnje groblja ili kosturnica,
- »održavanje groblja« je održavanje reda, kao i niz aktivnosti i radnji koje se poduzimaju radi očuvanja vojnih groblja i groblja žrtava iz Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja te radi njihovog održavanja u prepoznatljivom stanju i postupanje prema njima s dužnim poštovanjem i sukladno obvezama preuzetima međunarodnim ugovorima koje je sklopila Republika Hrvatska,
- »istraživanje groblja« je niz aktivnosti i radnji na istraživanju i prikupljanju podataka i arhivske građe, terensko opažanje, mjerenje i kartiranje.

(2) Izrazi »vojna groblja«, »grobља žrtava rata« i »grobља žrtava poslijeratnog razdoblja« ne odnose se na groblja, grobove i grobnice žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja koja se nalaze na civilnim grobljima ili pojedinačne grobove i grobnice izvan civilnih groblja, a koje su zbrinule i sahranile obitelji, kao i na spomen-područja proizašla iz Drugog svjetskog rata.

Članak 3.

Izvršenje obveze istraživanja i uređenja grobova žrtava poslijeratnog razdoblja i vođenja evidencija o pronađenim mjestima i broju žrtava u njima te postupanja s pronađenim posmrtnim ostacima žrtava Drugog svjetskog rata i žrtava poslijeratnog razdoblja i njihovog dostojnog zbrinjavanja, te dostojnoga trajnog održavanja vojnih groblja, groblja žrtava Drugog svjetskog rata i žrtava poslijeratnog razdoblja, sukladno odredbama ovoga Zakona, preuzima Republika Hrvatska.

Članak 4.

II. NADLEŽNOST MINISTARSTVA I TIJELA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE I GRADA ZAGREBA, POSTUPANJE S PRONAĐENIM GROBOVIMA I POSMRTNIM OSTACIMA, UREĐENJE GROBLJA I GROBOVA TE NJIHOVO ODRŽAVANJE

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je ministarstva nadležnog za branitelje (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Članak 5.

- (1) Ministarstvo sustavno istražuje, uređuje i obavlja nadzor u svrhu postizanja dostojnog i trajnog održavanja groblja i grobova žrtava poslijeratnog razdoblja i vodi evidencije pojedinačnih i masovnih groblja žrtava poslijeratnog razdoblja i utvrđenog broja posmrtnih ostataka u njima.
- (2) Ministarstvo poduzima radnje i mjere radi premještanja i dostojnog zbrinjavanja posmrtnih ostataka žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja, kad je to u javnom interesu ili ako su posmrtni ostaci pronađeni prilikom infrastrukturnih, urbanističkih, arheoloških, speleoloških i drugih poslova i radova ili na bilo koji drugi način, te njihovog evidentiranja.
- (3) Ministarstvo vodi evidenciju hrvatskih vojnih groblja u inozemstvu.
- (4) Zaštita vojnih groblja u inozemstvu provodi se u skladu sa zaključenim međudržavnim ugovorima/sporazumima ili prema dogovoru sa zemljama s kojima Republika Hrvatska nema zaključene međudržavne ugovore/sporazume.
- (5) Provedba zaključenih međudržavnih ugovora/sporazuma o uređenju i održavanju vojnih groblja u nadležnosti je Ministarstva.

Članak 6.

- (1) Jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb nadležni su za poslove trajnog održavanja groblja i grobova predviđenih odredbama ovoga Zakona.
- (2) Jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb poslove trajnog održavanja groblja i grobova iz stavka 1. ovoga članka izvršavaju na temelju ugovora sklopljenog s javnom ustanovom, trgovačkim društvom ili drugom pravnom ili fizičkom osobom, ili vlastitom službom.
- (3) U izvršavanju obveza iz stavka 1. ovoga članka jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb dužni su surađivati s Ministarstvom i odmah izvijestiti Ministarstvo o sklopljenim ugovorima iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 7.

1. Istraživanje i uređenje groblja žrtava poslijeratnog razdoblja

- (1) U izvršenju poslova istraživanja i uređenja groblja žrtava poslijeratnog razdoblja Ministarstvo osobito:
 - prikuplja i obrađuje podatke i arhivsku građu o žrtvama poslijeratnog razdoblja,
 - surađuje s nadležnim tijelima u Republici Hrvatskoj, pravosudnim tijelima, međunarodnim institucijama, stručnim organizacijama i ustanovama, udrugama građana iz zemlje i inozemstva, građanima i jedinicama lokalne samouprave, u istraživanju groblja žrtava poslijeratnog razdoblja,
 - u suradnji s drugim nadležnim tijelima i sa stručnim organizacijama provodi utvrđivanje broja posmrtnih ostataka žrtava poslijeratnog razdoblja u svakom pronađenom grobu ili masovnoj grobnici,
 - organizira i snosi troškove uređenja pronađenih groblja žrtava poslijeratnog razdoblja, kao i uređenje pristupnih putova,
 - vodi evidenciju svih utvrđenih mjesta groblja žrtava poslijeratnog razdoblja te broja posmrtnih ostataka u njima.

(2) Pravilnik o kriterijima i standardima za uređenje pronađenih groblja i prilaznih putova iz stavka 1. ovoga članka koji razumijeva dostojanstveno, prigodno i racionalno uređenje donosi ministar branitelja (u daljem tekstu: ministar).

(3) Ministar će pravilnikom iz stavka 2. ovoga članka propisati detaljan sadržaj evidencije utvrđenih groblja žrtava poslijeratnog razdoblja.

(4) Ministarstvo donosi godišnji program uređenja pronađenih groblja žrtava poslijeratnog razdoblja.

Članak 8.

(1) Ministarstvo je ovlašteno zahtijevati od arhiva, muzeja, vjerskih institucija, upravnih organizacija, političkih organizacija, udruga građana i drugih pravnih osoba i institucija da mu stave na uvid svu dokumentaciju kojom raspolažu, a koja je važna za obavljanje poslova iz članka 7. ovoga Zakona.

(2) Sve pravne osobe i institucije iz stavka 1. ovoga članka dužne su postupiti po zahtjevu Ministarstva.

Članak 9.

Za pribavljanje dokumentacije koja se čuva u institucijama izvan Republike Hrvatske Ministarstvo će putem ministarstva nadležnog za vanjske poslove zatražiti pomoć i suradnju drugih država i njihovih institucija.

Članak 10.

(1) U slučaju utemeljene sumnje na postojanje groblja žrtava poslijeratnog razdoblja, Ministarstvo će o tome izvijestiti nadležno državno odvjetništvo i Ministarstvo unutarnjih poslova.

(2) U koordinaciji s nadležnim državnim odvjetništvom i Ministarstvom unutarnjih poslova, Ministarstvo će pristupiti daljnjem istraživanju i/ili provođenju radnji na temelju naloga nadležnog državnog odvjetništva i suca istrage.

Članak 11.

(1) Pri uređenju groblja žrtava poslijeratnog razdoblja i prilaznih putova Ministarstvo surađuje s jedinicama lokalne samouprave i Gradom Zagrebom i usklađuje rješenja s važećim propisima.

(2) Vlasnici ili posjednici zemljišta na kojima su groblja žrtava poslijeratnog razdoblja, ili preko kojih su ista groblja dostupna, dužni su omogućiti pristup i uređenje groblja te postavljanje i održavanje oznaka.

Članak 12.

(1) Nakon uređenja groblja žrtava poslijeratnog razdoblja Ministarstvo postavlja jedinstveni natpis na uređena groblja.

(2) Natpis na grobljima iz stavka 1. ovoga članka sadrži činjenične podatke o broju i okolnostima stradanja žrtava, bez izraza koji potiču na mržnju i osvetu.

(3) Tekst natpisa, oblik, veličinu i tehničko rješenje za postavljanje natpisa iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar Pravilnikom.

Članak 13.

Osim natpisa iz članka 12. ovoga Zakona, na uređena groblja žrtava poslijeratnog razdoblja može se postaviti i vjersko obilježje u dogovoru s lokalnim vjerskim institucijama.

Članak 14.

(1) Ako to zahtijeva interes uređenja groblja žrtava poslijeratnog razdoblja ili javni interes, Ministarstvo uz suglasnost nadležne sanitarne inspekcije, može dati dozvolu za prijenos posmrtnih ostataka žrtava poslijeratnog razdoblja.

(2) Za pojedina groblja žrtava poslijeratnog razdoblja Ministarstvo iznimno organizira ekshumaciju posmrtnih ostataka i njihovo konačno zbrinjavanje na drugim unaprijed utvrđenim mjestima.

(3) Konačno zbrinjavanje posmrtnih ostataka iz stavka 2. ovoga članka poduzima se u posebnim okolnostima koje određuju prostorni, građevinski, prometni ili drugi uvjeti na mjestu pronađenih groblja žrtava poslijeratnog razdoblja.

(4) Troškove nastale ekshumacijom i prijenosom posmrtnih ostataka iz stavka 3. ovoga članka u cijelosti snosi podnositelj zahtjeva za njihov premještaj, osim radnji iz članka 10. ovoga Zakona čije troškove snosi Ministarstvo.

Članak 15.

(1) U posebnim slučajevima, kada za to postoji opravdani zahtjev obitelji ili drugih osoba ili tijela i ako postoji mogućnost, može se provesti ekshumacija i prijenos posmrtnih ostataka žrtava poslijeratnog razdoblja.

(2) O zahtjevima iz stavka 1. ovoga članka odlučuje Ministarstvo, uz suglasnost nadležne sanitarne inspekcije.

(3) Ministarstvo može dopustiti ekshumaciju i prijenos posmrtnih ostataka iz stavka 1. ovoga članka samo u slučajevima kad su posmrtni ostaci pokopani u pojedinačnoj grobnici i/ili kada je moguća njihova nesporna identifikacija.

(4) Troškove nastale ekshumacijom i prijenosom posmrtnih ostataka iz stavka 1. ovoga članka u cijelosti snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 16.

(1) U posebnim slučajevima, kad za to postoji opravdani zahtjev obitelji ili drugih osoba ili tijela i ako postoji mogućnost, može se provesti identifikacija posmrtnih ostataka žrtava poslijeratnog razdoblja.

(2) O zahtjevima iz stavka 1. ovoga članka odlučuje Ministarstvo.

(3) Troškove nastale identifikacijom posmrtnih ostataka žrtava poslijeratnog razdoblja u cijelosti snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 17.

Sredstva za obavljanje poslova iz članka 7. ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Članak 18.

2. Postupanje s pronađenim posmrtnim ostacima žrtava Drugog svjetskog rata i žrtava poslijeratnog razdoblja

(1) Ako se tijekom infrastrukturnih, urbanističkih, arheoloških radova ili ostalih pripremnih radova na gradilištima te intervencijama u zemljištu pronađu posmrtni ostaci osoba za koje se prema procjeni starosti može razumno pretpostaviti da su posmrtni ostaci žrtava Drugog svjetskog rata i/ili poslijeratnog razdoblja, investitor ili izvođač radova dužan je bez odgode, odmah, obustaviti radove i obavijestiti Ministarstvo i nadležnu Policijsku upravu Ministarstva unutarnjih poslova.

(2) Obveze iz stavka 1. ovoga članka odnose se i na vlasnike ili posjednike zemljišta i fizičke i pravne osobe kada na zemljištu u svom vlasništvu ili posjedu obavljaju bilo koje radove.

(3) Po primitku obavijesti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, nadležna Policijska uprava Ministarstva unutarnjih poslova, bez odgode, će odrediti rok zabrane daljnjih radova, koji ne može biti dulji od 30 dana, te će u roku od tri dana nakon primitka obavijesti svoju obavijest proslijediti nadležnom državnom odvjetništvu i Ministarstvu.

(4) Ako nadležni državni odvjetnik, sukladno svojim nadležnostima, utvrdi da se radi o posmrtnim ostacima žrtava Drugog svjetskog rata i/ili posmrtnim ostacima žrtava poslijeratnog razdoblja, produljit će se rok zabrane daljnjih radova iz stavka 3. ovoga članka, ali ne duže od šest mjeseci. U vrijeme trajanja zabrane radova zabranjen je sav rad na mjestu pronalaska posmrtnih ostataka, osim nužno potrebnih radnji za osiguranje već učinjenih infrastrukturnih, urbanističkih i drugih radova, koji se mogu obavljati samo uz odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova.

(5) Opseg intervencije – ekshumacije, obrade i identifikacije posmrtnih ostataka iz stavka 1. ovoga članka odredit će nadležni sudac istrage.

Članak 19.

Sukladno nalogu nadležnog suca istrage, Ministarstvo će organizirati ekshumaciju, obradu i identifikaciju posmrtnih ostataka osoba iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 20.

Po završetku opisanih istražnih radnji, Ministarstvo će trajno zbrinuti posmrtne ostatke osoba iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 21.

(1) Ako se utvrdi da su u novootkrivenom groblju pokopani posmrtni ostaci pripadnika stranih oružanih sila ili strani državljani, Ministarstvo će odmah putem ministarstva nadležnog za vanjske poslove obavijestiti njihovu matičnu državu.

(2) Na zahtjev matične države, Ministarstvo može dopustiti ekshumaciju i prijenos posmrtnih ostataka u matičnu državu, odnosno uređenje vojnog groblja na području novootkrivenoga groblja, kao i ekshumaciju i premještaj posmrtnih ostataka na drugo odgovarajuće mjesto.

(3) Nastale troškove provođenja radnji iz stavka 2. ovoga članka snosi matična država, ako zaključenim međudržavnim ugovorom/sporazumom nije drukčije određeno.

Članak 22.

Ministarstvo može provesti ekshumaciju i dostojno trajno zbrinjavanje posmrtnih ostataka osoba iz članka 18. ovoga Zakona i u slučajevima ako to zahtjeva javni interes, a kad se pravosudna tijela odrede nenadležnima.

Članak 23.

Podaci o pronađenim grobnim mjestima i utvrđenom broju posmrtnih ostataka u njima unose se u evidenciju pojedinačnih i masovnih grobova žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja.

Članak 24.

Sredstva za obavljanje poslova iz članka 19., 20. i 22. ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Članak 25.

3. Trajno održavanje vojnih groblja, groblja žrtava rata i groblja žrtava poslijeratnog razdoblja

Jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb na čijem se području nalaze vojna groblja, groblja civilnih žrtava rata i groblja žrtava poslijeratnog razdoblja, uključujući groblja i grobove pripadnika stranih oružanih sila, dužne su ih održavati pod uvjetima i na način propisan Pravilnikom o načinu i sadržaju vođenja evidencije te načinu obilježavanja i održavanja vojnih groblja i groblja civilnih žrtava rata i poslijeratnog razdoblja koji donosi ministar.

Članak 26.

(1) Vojna groblja, groblja žrtava poslijeratnog razdoblja i groblja žrtava rata ne mogu se prekopati niti prenositi niti im se može mijenjati izgled bez prethodne suglasnosti Ministarstva.

(2) Groblja i grobovi pripadnika stranih oružanih sila ne mogu se prekopati niti prenositi, niti se može mijenjati njihov izgled bez prethodne suglasnosti Ministarstva i matičnih država poginulih i umrlih pripadnika stranih oružanih sila.

Članak 27.

(1) Jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb, na čijem se području nalaze vojna groblja, groblja žrtava rata i groblja žrtava poslijeratnog razdoblja, dužni su o ovim grobljima voditi evidencije.

(2) U roku od 90 dana od stupanja na snagu Pravilnika iz članka 25. ovoga Zakona jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb dužne su dostaviti Ministarstvu podatke o grobljima i grobovima, spomenicima-kosturnicama, nadgrobnim spomenicima i drugim nadgrobnim spomen-obilježjima žrtava rata i žrtava poslijeratnog razdoblja koji se nalaze na njihovom području.

(3) Ako nadležna tijela iz stavka 2. ovoga članka raspolažu saznanjima kojima bi se dopunile, odnosno mijenjale postojeće evidencije, dužne su evidencije dopuniti ili izmijeniti sukladno odredbama propisanim Pravilnikom iz članka 25. ovoga Zakona te o takvoj dopuni, odnosno izmjeni odmah izvijestiti Ministarstvo.

Članak 28.

(1) U slučaju novootkrivenih vojnih groblja, groblja žrtava rata i groblja žrtava poslijeratnog razdoblja, jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb dužni su surađivati s Ministarstvom pri usklađivanju uređenja vojnih groblja, groblja žrtava rata i groblja poslijeratnog razdoblja s prostornim planovima.

(2) Ministarstvo će u suradnji s ministarstvom nadležnim za kulturu odrediti vojna groblja, mjesta stradanja, groblja i grobove žrtva rata i poslijeratnog razdoblja, koja u cjelini ili dijelom imaju iznimnu kulturno-povijesnu vrijednost, a pri čijem se uređenju i održavanju primjenjuju posebni propisi.

Članak 29.

U slučaju potrebe za premještanjem posmrtnih ostataka i njihovim trajnim dostojnim zbrinjavanjem, jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb, na čijem su području pronađeni posmrtni ostaci vojnika, žrtava rata i žrtava poslijeratnog razdoblja, dužni su osigurati odgovarajuće mjesto za trajno zbrinjavanje posmrtnih ostataka.

Članak 30.

(1) Jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb, na čijem se području nalaze vojna groblja, groblja žrtava rata i groblja žrtava poslijeratnog razdoblja, dužni su Ministarstvu dostaviti godišnje izvješće o provedbi obveza iz ovoga Zakona. Izvješće su dužni dostaviti do 31. siječnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu.

(2) Ministarstvo vodi skupnu evidenciju o vojnim grobljima, grobljima žrtava rata i žrtava poslijeratnog razdoblja.

Članak 31.

Sredstva za provedbu obveza iz članaka 25. i 29. ovoga Zakona osiguravaju se iz:

- državnog proračuna Republike Hrvatske,
- proračuna jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba,
- doznačenih sredstava država potpisnica međudržavnog sporazuma/ugovora.

Članak 32.

4. Povjerenstvo za istraživanje, uređenje i održavanje vojnih groblja, groblja žrtava Drugog svjetskog rata i groblja poslijeratnog razdoblja

(1) Povjerenstvo za istraživanje, uređenje i održavanje vojnih groblja, groblja žrtava Drugog svjetskog rata i groblja poslijeratnog razdoblja (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) je savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske čiji je rad javan.

(2) Povjerenstvo provodi mjere i aktivnosti s namjerom postizanja efikasne i uspješne provedbe ovoga Zakona, a osobito:

- predlaže strategijske mjere za razvoj i unapređenje provedbe ovoga Zakona,
- sudjeluje u provedbi međudržavnih ugovora/sporazuma, u pripremi zaključenja novih međudržavnih ugovora/sporazuma, kao i u pripremi dogovora sa zemljama s kojima nisu zaključeni međudržavni ugovori/sporazumi,
- daje prijedloge i mišljenja o pitanjima koja se odnose na provedbu ovoga Zakona,
- prati iskustva drugih država u područjima na koja se odnosi ovaj Zakon i predlaže Ministarstvu i Vladi Republike Hrvatske mjere za unapređenje suradnje.

(3) Članove Povjerenstva imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske iz redova nadležnih državnih tijela, ustanova, organizacija, instituta, vjerskih institucija i drugih tijela koje se bave pitanjima iz ovoga Zakona.

(4) Članove Povjerenstva te predsjednika Povjerenstva i njegovog zamjenika predložit će Ministarstvo, uz prethodni prijedlog njihovih matičnih tijela, odnosno ustanova/institucija.

(5) Predsjednika Povjerenstva i zamjenika predsjednika Povjerenstva imenuje Vlada Republike Hrvatske iz redova članova Povjerenstva.

(6) Povjerenstvo za svoj rad odgovara Vladi Republike Hrvatske.

(7) Jedanput u tijeku kalendarske godine Povjerenstvo Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskome saboru podnosi izvješće o radu u protekloj godini.

Članak 33.

Za rješavanje pojedinih segmenata pitanja obuhvaćenih ovim Zakonom, Ministarstvo može imenovati stručne radne skupine.

Članak 34.

III. NADZOR

Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

Članak 35.

(1) U slučaju da tijela jedinice lokalne samouprave i Grada Zagreba ne održavaju groblja, prilazne putove ili oznake uređenima sukladno odredbama ovoga Zakona, Ministarstvo izdaje nalog jedinicama lokalne samouprave i Gradu Zagrebu za ispravljanje propusta u održavanju.

(2) Ako jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb ne izvrše nalog, radove održavanja organizira Ministarstvo na teret financijskih sredstava jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba.

(3) Odredba stavka 2. ovoga članka neće se primijeniti u slučaju kada je jedinici lokalne samouprave i Gradu Zagrebu blokiran račun i to za razdoblje u kojem traje blokada računa.

Članak 36.

IV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u jedinici lokalne samouprave/Gradu Zagrebu ako:

- ne sklopi ugovor iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona,
- odmah po sklapanju ugovora ne izvijesti Ministarstvo o sklopljenom ugovoru iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona,
- u roku od 90 dana od stupanja na snagu Pravilnika iz članka 25. ovoga Zakona ne dostavi Ministarstvu podatke o grobljima i grobovima žrtava iz ovoga Zakona koji se nalaze na njezinom području,

- na osnovi raspoloživih saznanja ne izvrši dopunu ili izmjenu postojeće knjige evidencije sukladno odredbama Pravilnika iz članka 25. ovoga Zakona te o takvoj dopuni, odnosno izmjeni, odmah ne izvijesti Ministarstvo,
- ne izvrši obvezu iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 37.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje pravna osoba-izvođač radova ako:

- ne obavijesti nadležnu Policijsku upravu Ministarstva unutarnjih poslova o pronalasku posmrtnih ostataka sukladno članku 18. ovoga Zakona,
- ne obustavi radove odmah po pronalasku posmrtnih ostataka sukladno članku 18. ovoga Zakona,
- nastavi radove za vrijeme trajanja zabrane radova ili ako obavlja radove bez odobrenja Ministarstva unutarnjih poslova (članak 18.).

(2) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 12.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka i pravna osoba iz članka 18. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 12.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi iz članka 18. stavka 2. ovoga Zakona i fizička osoba iz članka 18. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 38.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti:

- Zakon o obilježavanju i održavanju groblja i grobova poginulih i umrlih interniraca, pripadnika stranih oružanih sila, političkih i ratnih zarobljenika na području Republike Hrvatske u I. i II. svjetskom ratu (»Narodne novine«, br. 91/92.),
- Zakon o pronalaženju, obilježavanju i održavanju grobova žrtava komunističkih zločina nakon Drugog svjetskog rata (»Narodne novine«, br. 31/11.),
- Odluka o imenovanju predsjednika i članova Upravnog vijeća Ureda za pronalaženje, obilježavanje i održavanje grobova žrtava komunističkih zločina nakon Drugog svjetskog rata (»Narodne novine«, br. 82/11. i 29/12.),
- Statut Ureda za pronalaženje, obilježavanje i održavanje grobova žrtava komunističkih zločina, klase: 023-04/11-0001/11, od 28. srpnja 2011.,
- opći i pojedinačni akti Ureda za pronalaženje, obilježavanje i održavanje grobova žrtava komunističkih zločina nakon Drugog svjetskog rata doneseni na temelju Statuta, od 28. srpnja 2011. i drugih propisa koji su važili na dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 39.

Novčana sredstva zatečena u Fondu za obilježavanje i održavanje groblja i grobova pripadnika stranih oružanih sila na području Republike Hrvatske iz članka 7. Zakona o obilježavanju i održavanju groblja i grobova poginulih i umrlih interniraca, pripadnika stranih oružanih sila, političkih i ratnih zarobljenika na području Republike Hrvatske u I. i II. svjetskom ratu (»Narodne novine«, br. 91/92.), na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, prenose se u državni proračun Republike Hrvatske.

Članak 40.

U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, arhivu koja je nastala provedbom Zakona o obilježavanju i održavanju groblja i grobova poginulih i umrlih interniraca pripadnika stranih oružanih sila, političkih i ratnih zarobljenika na području Republike Hrvatske u I. i II. svjetskom ratu (»Narodne novine«, br. 91/92.), preuzet će Ministarstvo.

Članak 41.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje s radom Ured za pronalaženje, obilježavanje i održavanje grobova žrtava komunističkih zločina nakon Drugog svjetskog rata (u daljnjem tekstu: Ured).

(2) Ravnatelja Ureda i djelatnike Ureda koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona sklopili ugovore o radu, arhivu Ureda, uključujući i arhivu iz članka 30. Zakona o pronalaženju, obilježavanju i održavanju grobova žrtava komunističkih zločina nakon Drugog svjetskog rata, osnovna sredstva i inventar Ureda te prava i obveze Ureda preuzet će Ministarstvo.

(3) Sredstva na žiroračunu Ureda zatečena na dan stupanja na snagu ovoga Zakona bit će vraćena u državni proračun Republike Hrvatske.

Članak 42.

(1) Pravilnike iz članka 7. stavka 2., članka 12. stavka 3. i članka 25. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do donošenja Pravilnika iz članka 25. ovoga Zakona primjenjuje se Pravilnik o načinu i sadržaju vođenja evidencije i načinu obilježavanja i održavanja groblja i grobova pripadnika stranih oružanih sila (»Narodne novine«, br. 18/93.).

Članak 43.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2013.

Klasa: 564-02/12-01/02

Zagreb, 7. prosinca 2012.

HRVATSKI SABOR